

Skriftlig fremsættelse (24. april 2025)

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om overgangen til en ny sundhedsstruktur (overgangsloven)

(Lovforslag nr. L 213)

Med dette lovforslag tager vi endnu et vigtigt skridt i udmøntningen af Aftale om sundhedsreform 2024 (sundhedsreformaftalen), som regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Danmarksdemokraterne, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre indgik den 15. november 2024.

Lovforslaget er en del af den første lovpakke, som sammen med forslagene om en ny regional forvaltningsmodel m.v. og ændringer i sundhedsloven udgør det lovgivningsmæssige grundlag for at realisere reformen.

Med dette forslag skaber vi klare og forudsigelige rammer for overgangen til den nye forvaltningsstruktur i sundhedsvæsenet. Det handler ikke kun om organisering, det handler om at sikre, at ansvaret for borgernes sundhedstilbud kan overdrages trygt og effektivt, så opgaverne løftes bedst muligt fra dag ét - både for dem, der skal lede den, og dem, der mærker den i praksis.

Lovforslaget indeholder de lovgivningsmæssige ændringer, der skal til for at gennemføre sammenlægningen af Region Sjælland og Region Hovedstaden til en ny Region Østdanmark pr. 1. januar 2027. Samtidig giver lovforslaget indenrigs- og sundhedsministeren hjemmel til at fastlægge de nye regioners inddeling i sundhedsråd - på baggrund af sundhedsreformaftalen og den opmandsproces, ministeriet har iværksat.

Vi regulerer samtidig det vigtige overgangså 2026, hvor eksisterende myndigheder fortsat har det formelle ansvar, men hvor forberedende organer skal sikre, at overdragelsen af opgaver sker ordentligt og velkoordineret. I Østdanmark videreføres de nuværende regionsråd i Region Hovedstaden og Region Sjælland frem til udgangen af 2026, mens der ved regionalvalget i 2025 vælges et forberedende regionsråd for den nye Region Østdanmark, som i hele 2026 skal forberede den nye regions opgaver og struktur.

Vest for Storebælt vælges der regionsråd for Region Nordjylland, Region Midtjylland og Region Syddanmark, som fra 1. januar 2026 både vil varetage det eksisterende

myndighedsansvar og forberede overtagelsen af nye opgaver.

Som led i forberedelserne forpligter lovforslaget alle fire nye regioner til at etablere forberedende sundhedsråd i 2026, der vil svare til de sundhedsråd, som etableres permanent fra 1. januar 2027. Vi skaber dermed en ny organisatorisk ramme for, at samarbejdet på tværs af kommuner og regioner kan forankres tættere på borgerne og forberedes i god tid.

Der fastsættes samtidig regler om nedsættelse af forretningsudvalg og eventuelt stående udvalg i overgangsåret, både i de fortsættende regioner og i det forberedende regionsråd for Region Østdanmark.

Vi lægger også op til en økonomisk ansvarlig overgang. Indenrigs- og sundhedsministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, at væsentlige økonomiske dispositioner i både kommuner og regioner skal godkendes eller kan ændres af henholdsvis de nye regionsråd eller det forberedende regionsråd. Vi skaber dermed et værn mod beslutninger, som ellers kunne vanskeliggøre overgangen til den nye struktur.

Lovforslaget indeholder derudover mulighed for, at kommuner og regioner kan indgå aftale om, at kommuner i 2026 fortsat varetager sundhedsopgaver, som overgår til regionerne. Hvis parterne ikke når til enighed, kan regionen anmode om midlertidig videreførelse, og ministeren kan fastsætte frister for både frivillig og pålagt drift. Det forventes, at fristen for frivillig aftaleindgåelse bliver den 1. april 2026.

Et vigtigt element er også, at vi sikrer en ordentlig og balanceret overførsel af ressourcer og medarbejdere. Opgaver, der overgår fra én myndighed til en anden, vil som udgangspunkt følges af de relevante aktiver, passiver, rettigheder, pligter og ansatte.

Samtidig sender vi et klart signal til medarbejderne i sundhedsvæsenet, nemlig at overgangen skal ske trygt og ordentligt. Man skal ikke være i tvivl om, hvem man er ansat hos, eller på hvilke vilkår. Den klarhed er vigtig, både for den enkelte medarbejder, men også for at borgerne oplever en stabil og velfungerende drift hele vejen igennem.

Lovforslaget fastsætter, at virksomhedsoverdragelsesloven og tjenestemandreglerne finder anvendelse, og at ansættelsesvilkår videreføres. Hvis kommuner og regioner ikke kan blive enige, vil et delingsråd, nedsat af ministeren og med en dommer som formand, kunne træffe afgørelse om fordelingen.

Af hensyn til retssikkerhed og ansvarlighed lægger vi desuden op til, at det forberedende regionsråd og de forbedende sundhedsråd i 2026 underlægges samme tilsyn og straffebestemmelser, som gælder for regionsråd og kommunalbestyrelser i dag.

Lovforslaget har været sendt i offentlig høring, hvor der er modtaget bidrag fra en bred kreds af myndigheder og organisationer. Høringen har ikke givet anledning til principielle ændringer, men har ført til flere præciseringer og tekniske justeringer, blandt andet i forhold til valgprocedurer og de kommunale repræsentanternes rolle i sundhedsrådene. Høringssvarene viser, at forslaget hviler på et solidt fagligt og politisk grundlag, og at der er en generel opbakning.

Lovforslaget handler ikke blot om struktur, det handler om at sikre en stabil, gennemtænkt og ansvarlig overgang

til de nye rammer. Vi skaber de nødvendige forudsætninger for, at myndighederne kan løfte opgaverne fra dag ét, og for, at borgerne også i overgangsfasen oplever et sundhedsvæsen med klarhed, tryghed og sammenhæng.

Fremsættelsen af dette lovforslag efter den 1. april beror dels på, at det fremgår af sundhedsreformaftalen, at de første lovforslag til gennemførelse af aftalen forventes at kunne blive fremsat i april 2025, dels på, at det af processuelle årsager ikke har været muligt at fremsætte det tidligere. Af hensyn til, at lovforslaget skal træde i kraft den 1. juli 2025, ønsker jeg, at lovforslaget behandles i indeværende folketingsår.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.